

« مفاهیم قرآن از زبان قرآن: »

جلسه یازدهم — دور یازدهم — ۲۹ خرداد ۱۴۰۱

در محضر سورۂ فاطر:

بخش اول آیه اول:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا

... (فاطر/۱)

سپاس و ستایش برای الله است که پدیدآورنده آسمان و زمین است

(و) « ملائکه » را « مُرْسَل » قرار داد ...

» مورد: ۴۹۵ «:

» مَلِك « کیست؟

« **ملائکة** »، « مخلوقاتى غير مادى »،

و از جنسِ « **علم** » و « **عقل** » و « **نور** » اند،

که در « **قلبها** » و « **جانها** »، « **تصرف** »،

و در اشکال مختلف، « **تجسم** » و « **تمثل** » یافته،

و « **ارادة الهی** » را در مخلوق، « **ظاهر** » مى کنند.

۳ نکتہ مهم «»

۱- «نفوذِ رسولانِ الهی»،

از جنسِ «إرادة» و شبیه جریانِ «برق»،

بسیار فوری و فراگیر است.

مانند: «إلقاء وحی و الهام»، «باردار شدن حضرت مریم سلام الله علیها»،

«عذاب قوم لوط و اقوام دیگر»، «قبض روح افراد»، «معجزات»، ...

۲- « تجسس و تمثیل ملائکه »،

به نحوی است که

تا اعلام نکنند، « مشخص نمی شود.

لذا حضرت ابراهیم و حضرت لوط و قوم ایشان و حضرت مریم، صلوات الله علیهم،

و ¹² « قوم بنی اسرائیل در عبور از دریا »، حضور ملائکه برایشان معلوم نبود.

۶- ظاهراً « هیچ کاری »،

در « تمام عوالم دنیا و بهشت و جهنم »،

« بدون دخالت و وساطت ملائکه »،

انجام نمی شود.

« مأموریتِ دائمِ ملائکہ »:

« **ملائکھ** » با رساندنِ « **صلواتِ الہی** » بہ « **نبیِّ اکرم** » صلی اللہ علیہ و آلہ،

کہ شامل « **تمام خیرات و برکاتِ الہی** » می شود،

زمینہٗ رہائی « **مؤمنین** » از « **ظلمات** » بہ « **نور** » را مہیّا می کنند:

إِنَّ اللَّهَ وَ **مَلَائِكَتَهُ** يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ ... (أحزاب/۵۶)

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَ مَلَائِكَتُهُ

لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ... (أحزاب/۴۳)

« مأموریت‌های ملائکه »:

اول: « **سجده** ای **درمانگر** » برای:

« رفع چهار مشکل **آدم** » است:

۱- **يُفْسِدُ فِيهَا** ۲- **وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ** ... (بقره/۳۰)

۱- **فَنَسِيَ** ۲- **وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْماً** (۱۱۵)

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِآدَمَ ... (طه/۱۱۶)

دوم: « مدد رسانی » به « مؤمنین صبور ».

سوم: « هشدار » به « بندگانِ خاص ».

چهارم: « ترساندنِ کفار^س » از « مؤمنین ».

پنجم: « حمایت از مؤمنین و بشارت به آنان ».

ششم: «مدیریت تمام امور دنیوی و اخروی مؤمنین»:

نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ

فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ... (فصلت/۳۱)

در زندگی دنیا و آخرت ما «کارگزاران» شمائیم، ...

پس^{۱۹} «تصرف» آنها بخاطر «ولایت تکوینی» آنهاست.

هفتم: « خوش آمد گوئی » به « اهل بهشت »:

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ:

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ

ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (نحل/۳۲)

همانها که ملائکه جانشان را در حالی که پاکند می ستانند (و به آنها) می گویند:
سلام بر شما (خوش آمدید) به خاطر آنچه انجام می دادید به بهشت درآید.

هشتم: « مجازاتِ مقدماتی کافران »:

سَأَلِقَىٰ فِي قُلُوبِ الَّذِينَ **كَفَرُوا** الرَّغْبَ

فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَ **اضْرِبُوا** مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ (أنفال/ ۱۲)

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّىٰ الَّذِينَ **كَفَرُوا** **الْمَلَائِكَةُ**

يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَ أَدْبَارَهُمْ وَ ذُقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (أنفال/ ۵۰)

... إِذَا تَوَفَّتْهُمُ **الْمَلَائِكَةُ** **يَضْرِبُونَ** وُجُوهَهُمْ وَ أَدْبَارَهُمْ (محمد/ ۲۷)

نهم: « مجازاتِ جهنمیان »:

يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا؛ قُوا أَنْفُسَكُمْ وَ أَهْلِيكُمْ **نَاراً** وَقُودُهَا النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ

عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ شِدَادٌ

لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَ يَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

(تحریم/۶)

ای اهل ایمان؛ خودتان و اهلتان را از آتشی که هیزم آن مردم و سنگهاست، حفظ کنید، بر آن ملائکه‌ای
خشن و سختگیر مأمورند که از فرامین الهی نافرمانی نمی‌کنند و آنچه را که مامورند انجام می‌دهند.

دهم: « مراقبت از جهنمیان »:

عَلَيْهَا تِسْعَةُ عَشَرَ (۳۰)

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً
لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزِدَّ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا
.... (مدثر/۳۱)

بر آن آتش، « نوزده » نفر (قرار دارند).

و موکلان آتش را ملائکه قرار دادیم و شماره آنها را هم آزمایشی برای آنها که کافر شده‌اند قرار دادیم

تا آنان²³ که « اهل کتاب » اند « یقین » پیدا کنند و « ایمان » آنها که ایمان آورده‌اند، افزون گردد

پرسش ۱:

« شئونات » ملائکه در قرآن؟

۱- بندگان گرامی و معطف‌اند: « بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ » (انبیاء/۲۶)

۲- مطیع‌اند: « لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ » (انبیاء/۲۷)

۳- نافرمانی ندارند: « لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ » (تحریم/۶)

۴- تدبیرکنندگان امورند: « فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا » (نازعات/۵)

۵- تقسیم‌کنندگان امورند: « فَالْمُقَسِّمَاتِ أَمْرًا » (ذاریات/۴)

۶- ضابط‌شنودند: « مَا يُلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ » (ق/۱۸)

۷- حاملان عرشند: « وَ الْمَلَكُ ... وَ يَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ » (حاقه/۱۷)

۸- نویسندگان اعمال اند: « وَ رُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ » (زخرف/۸۰)

۹- مژده دهنده فرزنداند: « إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى » (مریم/۷)

۱۰- مژده دهنده به مؤمنان اند: « أَلَّا تَخَافُوا وَ لَا تَحْزَنُوا » (فصلت/۳۰)

۱۱- مأمور مجازات اند: « لَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ » (هود/۷۷)

۱۲- محافظ انسان اند: « يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً » (أنعام/۶۱)

۱۳- دعاگوی مؤمنان اند: « وَ يَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا » (غافر/۷)

۱۴- برای « تمام اهل زمین » استغفار می کنند:

« وَ يَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ » (شوری/۵)

۱۵- « شفاعت » می کنند: « وَ كَمْ مِنْ مَلَكٍ ... » (نجم/۲۶)

۱۶- مأمور قبض روح اند:

« ... إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ » (اعراف/۳۷)

پرسش ۲:

آیا « تمام اُعمال » ما را
ملائکہ می بینند؟

الَّذِينَ وَكَّلْتَهُمْ بِحِفْظِ مَا يَكُونُ مِنِّي وَ جَعَلْتَهُمْ شُهُوداً عَلَىَّ مَعَ جَوَارِحِي،

وَ كُنْتَ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَىَّ مِنْ وَرَائِهِمْ،

وَالشَّاهِدَ لِمَا خَفِيَ عَنْهُمْ

وَبِرَحْمَتِكَ أَخْفَيْتَهُ وَبِفَضْلِكَ سَتَرْتَهُ...

همان ملائکی که به ثبت تمام اعمالم مأمور کردی و آنها را در کنار اعضای بدنم، شاهد اعمالم قرار دادی و خود تو، غیر از ملائکه و اعضاء بدنم، مراقب منی، و تو اعمالی را از من می‌بینی که از آنها پنهان است و با رحمت و فضلت آنها را پوشاندی.

«تعدادِ ملائکہ» چقدر است؟

چون « ملائکه »، « مادی » نیستند و « مجرد » اند،

پس « قابل شمارش » نیستند،

البته طبق روایات اسلامی،

تعداد آنها بسیار زیاد است و قابل مقایسه با تعداد افراد بشر نیست،

از حضرت « امام صادق » صلوات الله علیه نقل شده که فرمود:

«³³ ملائکه از عدد ذرات خاکهای زمین بیشترند. »

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ

رُسُلًا ... (فاطر/۱)

سپاس و ستایش برای الله است که پدیدآورنده آسمان و زمین است

(و) «ملائکه» را «مُرسل» قرار داد

پرسش ۳:

« مورد: ۴۹۶ »:

« رسول » یعنی چه؟

« رسول »:

« رهانشدهای » است که رسالتش،

« رهانیدن » دیگران است:

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ **الرَّسُولَ** النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ ...

وَيَضَعُ عَنْهُمْ

إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ

... (اعراف/۱۵۷)

آنها که از این سفیر پیام‌آور مادرزاد پیروی می‌کنند

که قید و بندهایشان را از دوشِ آنها برمی‌دارد ...

پرسش ۴:

نقشِ کتابِ «رسالہ» چیست؟

کتابِ «**رساله**» (توضیح المسائل = إستفتاءات)،

بجای «دانش افزائی»،

مردم را از «**شک و تردید**» می رهانند،

و «**احکام شرعی**» را روشن می کند.

پرسشی ۵:

« رسالتِ رُسل » کدامند؟

اول: « رسالتِ رسول »،

« تبیین مواضع الهی »،

در « تمامِ امورِ زندگی » است:

آل عمران: ٢٦ **قُلِ** اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ

أنعام: ١٩ **قُلْ** أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ

أنعام: ٦٤ **قُلِ** اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ

توبة: ١٠٥ **وَقُلِ** اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ

يونس: ٣٥ ... **قُلِ** اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمْ مَنْ لَا يَهْدِي

رعد: ١٦ **قُلْ** مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ؟ **قُلِ** اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ...

إسراء: ٨٥ **وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ** الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي ...

إِسْرَاءُ: ١١١ وَ **قُلِ** الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ

كَهْف: ٢٩ وَ **قُلِ** الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَ مَنْ شَاءَ فَلْيُكْفِرْ

نَمْل: ٩٣ وَ **قُلِ** الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

سَبَأ: ٢٤ **قُلِ** مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ

زَمَر: ١٤ **قُلِ** اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي

زَمَر: ٤٦ **قُلِ** اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ عَالِمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ

جَاثِيَةُ: ٢٦ **قُلِ** اللَّهُ يُخَيِّكُمْ ثُمَّ يُمَيِّتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

مائدة: ٥٩ **قُلْ** يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا ...

مائدة: ٦٠ **قُلْ** هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَ غَضِبَ عَلَيْهِ ...

مائدة: ٦٨ **قُلْ** يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَ الْإِنْجِيلَ وَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ

مائدة: ٧٦ **قُلْ** أَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَ لَا نَفْعًا وَ اللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

مائدة: ٧٧ **قُلْ** يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَ لَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا

مائدة: ١٠٠ **قُلْ** لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَ الطَّيِّبُ وَ لَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ ...

أنعام: ١١ **قُلْ** سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

أنعام: ١٢ **قُلْ** لِمَنْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ

أنعام: ١٤ **قُلْ** أَغَيْرَ اللَّهِ اتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ ...

أنعام: ١٥ **قُلْ** إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

أنعام: ١٩ **قُلْ** أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ

أنعام: ٤٠ **قُلْ** أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمْ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ ...

أنعام: ٤٦ **قُلْ** أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَ أَبْصَارَكُمْ وَ خَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ

مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ

أنعام: ٤٧ **قُلْ** أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ

أنعام: ٥٦ **قُلْ** إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ

أنعام: ٥٧ **قُلْ** إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَ كَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ

أنعام: ٦٣ **قُلْ** مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَ خُفْيَةً

أنعام: ٦٥ **قُلْ** هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ

أنعام: ٧١ **قُلْ** أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَ لَا يَضُرُّنَا

أنعام : ١٣٥ **قُلْ** يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ

أنعام: ١٤٩ **قُلْ** فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ

أنعام: ١٥١ **قُلْ** تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

أنعام: ١٦١ **قُلْ** إِنِّي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا

أنعام: ١٦٢ **قُلْ** إِنَّ صَلَاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايَ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أنعام: ١٦٤ **قُلْ** أَعِزَّ اللَّهُ أَبْغَى رَبًّا وَ هُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ

أعراف: ٢٩ **قُلْ** أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَ أَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَ ادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

أعراف: ٣٢ **قُلْ** مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ

أعراف: ٣٣ **قُلْ** إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطَّنَ وَ الْإِثْمَ وَ الْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ

أعراف: ١٥٨ **قُلْ** يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا

دوم: « رسول »:

مسئولِ « ابلاغ و تبلیغ »،

و فراهم آوردن زمینۀ « بلوغ » مردم است:

يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ **بَلِّغْ** مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ... (مائده/٦٧)

... فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا **الْبَلَاغُ الْمُبِينُ** (مائده/٩٢)

وَمَا عَلَى الرُّسُولِ إِلَّا **الْبَلَاغُ الْمُبِينُ** (نور/٥٤)(عنكبوت/١٨)

... فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا **الْبَلَاغُ الْمُبِينُ** (نحل/٣٥)

فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا **الْبَلَاغُ الْمُبِينُ** (تغابن/١٢)

سوم: « رسول »:

« پیگیر آیاتِ الهی »،

و « جاری کننده »:

« کتاب و حکم و نبوت » است:

يَا بَنِي آدَمَ؛

إِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي

فَمَنْ اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (أعراف/٣٥)

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ؛

أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي

وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا؟ قَالُوا: شَهِدْنَا... (أنعام/١٣٠)

چهارم: « رسول »: « رهبری » عاملِ « هدایت » است:

قُلْ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ ...

فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ ...

وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (أعراف/ ۱۵۸)

بگو: ای مردم؛ ... پس به خدا و سفیر او که پیام‌آوری مادرزاد است ... ایمان آورید

و او را پیروی کنید تا هدایت شوید.

پنجم: « رسول »، « سفیری، زندگی آفرین » است:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا؛

اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ...

(أنفال/ ۲۴)

ای اهل ایمان؛ خدا و سفیر او را اجابت کنید،

وقتی⁵⁶ شما را به چیزی فرا می خوانند که به شما حیات می بخشد ...

پرسش ۶:

آیا « رسول »، « معجزه » دارد؟

« رسول »

« مأمور اجرای إرادة الهی » است،

و مثل حضرت « آصف برخیا » سلام الله علیه،

« علم لدنی و ولایت تکوینی و کرامت » دارد،

لذا هیچ نیازی به « معجزه » ندارد:

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوا أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ (٣٨)

قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ الْجِنِّ:

أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ **لَقَوِيٌّ** أَمِينٌ (٣٩)

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ:

أَنَا آتِيكَ بِهِ **قَبْلَ** أَنْ **يَرْتَدَّ** إِلَيْكَ طَرْفُكَ

« **رسول** » به عنوان « **مُجْرِي إِرَادَةِ الهی** »،

مثلِ حضرتِ « **خضر** » صلوات الله عليه،

در « **قَلَّهٗ عِلْمٌ لَدُنِّي** »

و « **أَظْهَرُ مِنَ الشَّمْسِ** » و « **شَاخِصٌ** » است،

پس⁶¹ نیازی به « **معجزه** » برای « **إِنْتِصَابٍ** » خویش ندارد.

پرستی ۷:

« امتیازِ » حضرتِ « خضر » چیست؟

A photograph of a window with light-colored sheer curtains. The window is divided into several panes. Outside the window, there are lush green trees and foliage. On the windowsill, there are several potted plants with bright red flowers. A string of small white lights is visible along the top edge of the window frame. In the bottom left corner, there is a red banner with white Persian text.

« نکته » مهم:

داستانِ همسفر شدن:

حضرتِ **موسی** علیه السلام،

با حضرتِ **خضر** صلوات الله علیه،

مطلقاً در «**تورات** و **إنجیل**» نیامده است

و «**بنی اسرائیل**» از آن چیزی نمی دانند.

پس « **مخاطب** »

« **آیات** ۶۰ تا ۸۲ سورۂ کہف »،

فقط « **مسلمانان** » هستند.

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ:

لَا أَبْرَحُ حَتَّى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ

أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا (كهف / ۶۰) (حقب: مدت زیاد)

و (یاد کن) وقتی موسی به جوان (همراه) خود گفت:
دست بردار نیستم تا به «جمع دو دریا» برسم
هر چند سالها (ی سال) سیر کنم.

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا

أَتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا

وَعَلَّمْنَاهُ مِمَّنْ لَّدُنَّا عِلْمًا (كهف/۶۵)

پس بندهای از بندگان ما را یافتند که از نزدِ خود
به^{۶۸} او رحمتی داده بودیم و از پیشِ خود به او دانشی آموخته بودیم

قَالَ لَهُ مُوسَى: هَلْ أَتَّبِعُكَ

عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِي مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا (٦٦)

موسی به او گفت آیا می شود تو را پیروی کنم
تا⁶⁹ از بینشی که آموخته شده ای به من یاد دهی؟

قال: إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا (٦٧)

وَ كَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى

مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا (كهف/٦٨)

گفت تو هرگز نمی توانی با من صبر کنی

و چگونه صبر می کنی بر چیزی که به آن احاطه نداری؟

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا
وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا (كهف/۶۹)

گفت ان شاء الله مرا شکيبا خواهی یافت
و در هیچ کاری تو را نافرمانی نخواهم کرد

قَالَ: فَإِنْ اتَّبَعْتَنِي،

فَلَا تَسْأَلَنِي عَنْ شَيْءٍ

حَتَّى أَخْذِيثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا (٧٠)

گفت⁷² اگر دنبالم آمدی نباید از چیزی سؤال کنی تا از آن با تو سخن بگویم.

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَ بَيْنِكَ

سَأَنْبِئُكَ بِتَأْوِيلِ

مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا (كهف/۷۸)

گفت الآن (وقت) جدایی میان من و دوست،

به زودی تو را از تاویل آنچه نتوانستی بر آن صبر کنی آگاه می کنم.

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ

يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرْدْتُ أَنْ أُعْيِبَهَا

وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا (كهف/۷۹)

اما آن کشتی از آن بینوایانی بود که در دریا کار می کردند.
خواستم آن را معیوب کنم.

(چرا زیرا) پیشاپیش آنها پادشاهی بود که هر کشتی را به زور می گرفت.

وَأَمَّا الْغُلَامُ، فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ

فَخَشِينَا أَنْ يُرْهَقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا (۸۰)

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا (كهف/۸۱)

و اما نوجوان والدینش مؤمن بودند،

پس نگران شدیم آن دو را به طغیان و کفر بکشد

پس خواستیم که خدایشان آن دو را به پاکتر و مهربانتر از او عوض دهد

وَ أَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ **لِغُلَامَيْنِ** يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
وَ كَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَ **كَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا**
فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا

وَ يَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ (كهف/ ٨٢)

و اما دیوار مالِ دو پسر یتیم در آن شهر بود و زیرش گنج آن دو بود
و پدرشان صالح بود لذا خدایت خواست آندو به رشد برسند
و گنجشان را که رحمتی از نزد خدایت بود بیرون آورند...

.... وَ مَا فَعَلْتَهُ عَنِ أَمْرِي

ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا (كهف/۸۲)

و این (کارها) را من با نظر خودم انجام ندادم،
این بود تاویل آنچه نتوانستی بر آن صبر کنی.

پس با اینکه « **علمِ انبیاء** » صلوات الله علیهم،

قطعاً از تمام افرادِ اهلِ زمانشان،

« **بیشتر** » بوده و حضرتِ موسی علیه السلام،

کتاب، فرقان، کرامت و معجزات هم داشتند:

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ

لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (بقره/۵۳)

و آنگاه که موسی را کتاب و فرقان (جداکننده حق از باطل) دادیم

تا بلکه شما هدایت شوید.

اما با این همه،

ظاهراً ایشان، «**نقصی**» را در خود دید که

لازم بود «**علم**» و «**معرفت**» خود را

با «مجمع البحرین» افزایش دهد.

پرستی ۸:

علمِ «تأویلِ امور» نزد کیست؟

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ

وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ

يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ

(آل عمران/ ٧)

اوست آنکه این کتاب را بر تو فرود آورد برخی آیات، محکم‌اند که اساس کتابند، و (برخی) دیگر متشابه‌اتند.

اما آنها که در دل‌هایشان انحراف است برای فتنه‌جویی و طلب تاویل آن از متشابه آن پیروی می‌کنند،

در حالی که تاویلش را فقط خدا و ریشه‌داران در دانش می‌دانند.

پس « **أُئْمَةٌ أَطْهَارٌ** » صلوات الله علیهم،

اصلی ترین مصادیقِ « **راسخون** در **علم** »،

در چنان « **قُلَّه‌ای** » قرار دارند که

« **فهمِ أولویتِ** » آنان « **معجزه** » نمی‌خواهد.

و « **هیچ رسوایی** » (بخاطر علمی که دارد)،

چه از « **ملائکه** » و چه « **انسان** »،

برای « **اثبات انتصاب** خود »،

هیچ نیازی به « **معجزه** » ندارد.

خدایا:

بر شناختِ ما از «قرآن و عترت» بیفزای

و ما را از هر نوع «غفلتی» حفظ فرما،

و در «اطاعت» از «أولیاء خود» موفق،

و «زمینه‌سازِ ظهور آخرین حجت» قرار ده.

السلام عليكم و
رحمة الله وبركاته

